

Komandines matematikos varžybos “Baltijos kelias”

Ryga, 2003 11 02

Sprendimo laikas 4,5 valandos

Klausimus apie uždavinius galima pateikti per pirmasias 30 minučių

1. Tegul Q^+ reiškia visu teigiamu racionaliųjų skaičių aibę. Raskite visas funkcijas $f: Q^+ \rightarrow Q^+$, tenkinančias sąlygas:

$$(1): f\left(\frac{1}{x}\right) = f(x),$$

$$(2): \left(1 + \frac{1}{x}\right)f(x) = f(x+1).$$

2. Irodykite, kad bet kuris realusis lygties $x^3 + px + q = 0$ sprendinys x tenkina sąlyga $4qx \leq p^2$.

3. Tegul x, y ir z yra tokie teigiami realieji skaičiai, kad $xyz = 1$. Irodykite, kad

$$(1+x)(1+y)(1+z) \geq 2\left(1 + \sqrt[3]{\frac{y}{x}} + \sqrt[3]{\frac{z}{y}} + \sqrt[3]{\frac{x}{z}}\right).$$

4. Irodykite, kad su bet kuriais realiaisiais skaičiais a, b ir c yra teisinga nelygybė

$$\frac{2a}{a^2 + bc} + \frac{2b}{b^2 + ca} + \frac{2c}{c^2 + ab} \leq \frac{a}{bc} + \frac{b}{ca} + \frac{c}{ab}.$$

5. Seka $\{a_n\}$ yra apibrėžta taip: $a_1 = \sqrt{2}$; $a_2 = 2$, $a_{n+1} = a_n \cdot a_{n-1}^2$. Irodykite, kad visiems $n \geq 1$ yra teisinga nelygybė $(1+a_1)(1+a_2)\dots(1+a_n) < (2+\sqrt{2})a_1a_2\dots a_n$.

6. Tegul $n \geq 2$ ir $d \geq 1$ yra tokie sveikieji skaičiai, kad n dalijasi iš d ir x_1, x_2, \dots, x_n yra tokie realieji skaičiai, kad $x_1 + x_2 + \dots + x_n = 0$. Irodykite, kad yra mažiausiai C_{n-1}^{d-1} būdų parinkti indeksus $1 \leq i_1 < i_2 < \dots < i_d \leq n$, kad būtų $x_{i_1} + x_{i_2} + \dots + x_{i_d} \geq 0$.

7. Kiek daugiausiai elementu galima paimti iš aibės $\{1, 2, 3, \dots, 10000\}$ taip, kad būtų teisingatokia taisyklė: jei paimti skaičiai a ir b ($a \neq b$), tai skaičius $a \cdot b$ nepaimtas?

8. Turime 1 000 saldainių. Du žaidejai pakaitomis daro ejimus: vienu ejimu galima suvalgyti arba vieną saldainį, arba pusę ant stalo esančių saldainių (“mažesne puse” saldainių, jeigu jų yra nelyginis skaičius). Kiekvienu ejimu turi būti suvalgytas bent vienas saldainis. Pralaimi žaidimą tas, kuris suvalgo paskutinį saldainį. Kuris žaidėjas – pirmasis ar antrasis – turi laiminčiąją strategiją?

9. Tegul x yra nežinomas teigiamas sveikasis skaičius, $x \leq 144$. Galima užduoti dešimt pavidalo “ar $x \geq a$?” klausimų. Atsakymai yra duodami su velavimu: atsakymas I I-taji klausima yra pateikiamas tik tada, kai (i+1)-asis klausimas jau yra užduotas, $i = 1, 2, \dots, 9$. Atsakymas i 10-taji klausima yra pateikiamas iš karto, kai tik jis užduotas. Raskite strategiją skaičiui x atspėti.

10. Gardeles tašku plokštumoje vadinkime toki taška, kurio abi koordinatės yra sveikieji skaičiai. Keturiu tašku (x_i, y_i) , kur $i = 1, 2, 3, 4$, centroidas yra taškas $\left(\frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}, \frac{y_1 + y_2 + y_3 + y_4}{4}\right)$. Tegul n yra didžiausias natūralusis skaičius, pasižymintis tokia savybe: egzistuoja n tokiu skirtingu gardeles tašku, kad bet kuriu keturiu iš jų centroidas nėra gardeles taškas. Irodykite, kad $n = 12$.
11. Ar imanoma parinkti 1 000 plokštumos tašku taip, kad mažiausiai 6 000 atstumu tarp dviejų iš jų būtų lygūs 1 m?
12. Keturkampis ABCD yra kvadratas. Sakykime, kad $\angle MAN = 45^\circ$, taškas M yra kraštineje BC, o taškas N yra kraštineje CD (M ir N nėra keturkampio ABCD viršūnės). Irodykite, kad apie trikampi AMN apibrėžto apskritimo centras yra istrižaineje AC.
13. Tegul ABCD yra toks stačiakampis, kad $BC = 2AB$. Tegul E yra kraštinės BC vidurio taškas, o P – bet kuris (vidinis) kraštinės AD taškas. Tegul F ir G yra atitinkamai statmenų, išvestu iš A į BD ir iš D į CP, pagrindai. Irodykite, kad taškai E, F, P ir G priklauso vienam apskritimui.
14. Tegul ABC yra bet koks trikampis, o AMB, BNC ir CKA yra taisyklingieji trikampiai, nubrėžti trikampio ABC išoreje. Per atkarpos MN vidurio tašką yra išvestas statmuo tiesei AC; panašiai per atkarpu NK ir KM vidurio taškus išvesti statmenys AB ir BC. Irodykite, kad tie 3 statmenys susikerta viename taške.
15. Tegul P yra į apskritimą įbrėžto keturkampio ABCD istrižainiu AC ir BD susikirtimo taškas. Apskritimas, einantis per tašką P, liečia kraštinę CD jos vidurio taške M ir kerta BD ir AC atitinkamai taškuose Q ir R. Tegul S yra toks atkarpos BD taškas, kad $BS = DQ$. Tiesė, išvesta per tašką C ir lygiagrečiai tiesei AB, kerta AC taške T. Irodykite, kad $AT = BC$.
16. Raskite visas tokias teigiamu sveikųjų skaičių (a, b) poras, kad $a - b$ būtų pirminis skaičius, o ab būtų tikslusis kvadratas.
17. Visi natūraliojo skaičiaus n dalikliai yra išrašyti didejančia tvarka. Maryte turi parašyti programą, kuri nustatytų, ar laisvai pasirinktas daliklis yra pirminis skaičius. Ji tvirtina, kad bet kuriam $d > 1$ pakanka patikrinti dalumą iš d pirmajai pusei visu n dalikliu, kurie yra ne didesni negu d : jeigu tarp jų atsiranda skaičiaus d daliklis, didesnis už 1, tai d yra sudetinis skaičius, o priešingu atveju d yra pirminis skaičius. Ar Maryte teisi?
18. Kiekvienas sveikasis skaičius yra nuspalvinamas viena iš keturių spalvų – mėlynai, žaliai, raudonai arba geltonai. Ar imanoma tai atlikti taip, kad bet kuriems sveikiesiems skaičiams a, b, c ir d , tenkinantiems lygybę $3a - 2b = 2c - 3d$, būtų teisingas toks teiginys: jeigu a, b, c ir d ne visi lygūs 0, tai du iš skaičių a, b, c ir d yra nuspalvinti skirtingomis spalvomis.
19. Tegul a ir b yra du teigiami sveikieji skaičiai. Irodykite, kad jeigu $a^3 + b^3$ yra sveikiojo skaičiaus kvadratas, tai $a + b$ nėra lygus dviejų skirtingų pirminių skaičių sandaugai.
20. Visu natūraliojo skaičiaus n dalikliu (išskyrus n) suma plius tu dalikliu skaičius yra lygi n . Irodykite, kad tada su tam tikru sveikuoju m bus $n = 2m^2$.